

Nr 52

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion om anstånd i vissa fall med erläggande av del av automobilskatt för buss.

(1:a avd.)

I en inom riksdagen väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, II: 218, av herr andre vice talmannen *von Seth m. fl.* har hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om sådan ändring i kungörelsen om anstånd i vissa fall med erläggande av automobilskatt m. m. att möjlighet beredes skattskyldig för buss, som vid kalenderårets början är införd i bilregister och för vilken automobilskatten för året överstiger 1 500 kr., att åtnjuta anstånd intill utgången av augusti månad med erläggande av den del av skatten, som överstiger nämnda belopp, dock med högst hälften av hela den å bussen belöpande skatten».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionen framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Enligt 2 § kungörelsen den 12 december 1924 (nr 513) angående uppbörd av automobilskatt m. m. sker uppbörd av sådan skatt för vid kalenderårets början i automobilregistret införda motorfordon och släpvagnar under tiden den 10—den 24 februari. Skatteuppbörden verkställs genom postverkets försorg. Utan hinder av vad i ovannämnda kungörelse stadgas må skattskyldig för vilken skatten överstiger 2 000 kronor jämlikt 1 § kungörelsen den 9 november 1956 (nr 556) åtnjuta anstånd intill utgången av augusti månad med erläggande av den del av skatten, som överstiger nämnda belopp, dock högst med hälften av hela den å automobilen belöpande skatten.

Av innehållet i *den föreliggande motionen* må här återges följande.

Undantagsbestämmelserna i kungörelsen om anstånd i vissa fall med erläggande av automobilskatt tillkom för att bereda lättnader i skatteinbetalningen för sådana skattskyldiga vilka, genom att de var innehavare av tunga bilar, hade att erlægga särskilt hög automobilskatt och vilka därför drabbades särskilt hårt av det gällande uppbördssystemet. Den utformning som anståndsbestämmelserna fått har emellertid inte visat sig tillfredsställande kunna undanröja de påtalade olägenheterna och spe-

ciellt för busstrafiken, vilken arbetar under svåra ekonomiska betingelser, medför skatteuppbördssystemet alltså stora olägenheter. Med nuvarande skatteskalor innebär nämligen bestämmelserna att skatten på bilar med en tjänstevikt av högst 5 900 kg blir helt undantagen från anstånd, medan skatten på bilar med en tjänstevikt av mellan 5 901 och 9 600 kg kan uppdelas på två inbetalningar, varav minst 2 000 kr. i februari och resten före den 31 augusti. Endast beträffande bilar med en tjänstevikt överstigande 9 600 kg kan man erhålla en jämn uppdelning av bilskatten på två inbetalningsterminer, medan skattebördan i övriga fall alltså alltid blir störst i februari. För busstrafikens del är då att märka att så gott som alla bussar har en tjänstevikt, som är lägre än 9 600 kg och i allmänhet ligger mellan 5 000 och 8 000 kg. I landsbygdstrafiken uppgår skattebeloppen per buss normalt till mellan 2 000 och 3 000 kr. och ligger i många fall omkring eller lägre än 2 000 kr. I dessa fall är vinsten av de nuvarande anståndsbestämmelserna ytterst ringa. Härtill kommer att denna trafik som regel har lågsäsong i januari—februari och alltså då har de lägsta månadsinkomsterna. Bussföretagens utgifter för bilskatt blir härigenom koncentrerade till en tid på året, då likviditeten av säsongsmässiga skäl redan är hårt ansträngd.

En ändring av anståndsbestämmelserna i den riktningen att skattebördan jämnare fördelades över året synes därför särskilt för busstrafikens del vara synnerligen angelägen. En sänkning av det nuvarande gränobeloppet från 2 000 kr. till 1.500 kr. skulle innebära betydande lättnader för större delen av busstrafiken och väsentligt minska likviditetspåfrestningarna i samband med skatteinbetalningen i februari. I den mån en sådan sänkning begränsas att gälla enbart bussar innebär den å andra sidan för statsverkets del endast en obetydlig tidsförskjutning i fråga om inbetalningen av en relativt sett ringa del av de totala bilskatterna. Det synes därför med tanke på busstrafikens besvärliga situation vara förenat med uppenbara fördelar att den föreslagna sänkningen kommer till stånd.

Utskottet

Enligt kungörelsen den 12 december 1924 angående uppbörd av bilskatt m. m. sker uppbörd av sådan skatt årligen fr. o. m. den 10 t. o. m. den 24 februari. Med anledning av den år 1954 genomförda höjningen av fordonsskatten har i särskild kungörelse av år 1956 medgivits rätt till anstånd med skattens erläggande i vissa fall. Sålunda äger skattskyldig, för vilken skatten överstiger 2 000 kronor, åtnjuta anstånd intill utgången av augusti månad med erläggande av den del av skatten, som överstiger förenämnda belopp, dock högst med hälften av den å fordonet belöpande skatten.

I den förevarande motionen hemställs att riksdagen måtte i skrivelse till

Kungl. Maj:t begära sådan ändring i anståndskungörelsen, att det nuvarande gränsbeloppet, 2 000 kronor, sänkes såvitt avser buss till 1 500 kronor. Motionärerna framhåller bl. a. att bussföretagen för närvarande arbetar under svåra ekonomiska betingelser och att utgifterna för automobilskatten är koncentrerade till den del av året, då företagens likviditet av säsongmässiga skäl är hårt ansträngd.

Yrkandet i motionen avser inte en sänkning av fordonsskatten för bussar utan endast en teknisk omläggning av skatteuppbörden i syfte att erhålla en jämnare fördelning under året av bussföretagens skattebetalningar. Den begärda författningsändringen torde, såvitt utskottet kan bedöma, inte innebära någon mer betydande lättnad för bussföretagen, varför omedelbar ändring av uppbördsbestämmelserna i berörda hänseende inte torde vara påkallad. För att komma till rätta med busstrafikens nuvarande svårigheter torde åtgärder av större räckvidd vara erforderliga. I detta sammanhang vill utskottet erinra om att Kungl. Maj:t i proposition nr 98 till innevarande års riksdag framlagt förslag om stöd till viss busslinjetrafik på landsbygden under år 1961 för att trygga upprätthållandet av busstrafiken främst i glesbygderna. Propositionen är för närvarande föremål för behandling i riksdagen.

Det nuvarande uppbördssystemet för automobilskatten har i sina huvuddrag kvarstått oförändrat sedan 1924 och i olika sammanhang har påtalats, att skatteuppbörden är förenad med brister i skilda hänseenden samt att åtgärder bör vidtas för att rationalisera uppbörden. Enligt vad utskottet erfarit är en översyn av bestämmelserna om automobilskatteuppbörden föremål för överväganden inom finansdepartementet. Det torde vara sannolikt att det i motionen behandlade spørsmålet därvid kommer att uppmärksammas. Under sådana förhållanden anser utskottet icke skäl föreligga för riksdagen att avlåta skrivelse till Kungl. Maj:t i ämnet. Utskottet avstyrker således bifall till motionen II:218.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att motionen II:218 av herr andre vice talmannen von Seth m. fl. om anstånd i vissa fall med erläggande av del av automobilskatt för buss icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 27 april 1961

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Hagberg, Einar Eriksson, Jansson, Spetz, fröken Ranmark, herrar Gustaf Elofsson, Oscar Carlsson, Gösta Jacobsson och Kronstrand; samt

från andra kammaren: herrar Brandt i Aspabruk, Allard, Kärrlander, Magnusson i Borås, Christenson i Malmö, Darlin, fru Holmqvist, herrar Forsberg, Nilsson i Tvärålund och Rydén.

Reservation

av herrar *Hagberg, Gustaf Elofsson, Gösta Jacobsson, Magnusson* i Borås, *Darlin* och *Nilsson* i Tvärålund.